

— כהונה לעונשים דראסטיים

לפי שעה קיימת התנגדות כמעט כללית להחמרת העונשים. אפילו יו"ר ועדת ההחוקה הביטחון, אליהו ברך אליר, וראש צוות החקיקה של הוועדה, ח"כ אהוד אולמרט, שניהם מהליכוד, לא הביעו התלהבות יתרה ממדיניות ההחמרה בעונשים. הם גינו בכליפה את הסרבנות, ובן-אלישר הצטרף גם להבעת דאגה מירידת המוטיבציה לשירות בקיבוצים, אך אין הם רואים את התרופה רווקא במדיניות-עונשין חמורה.

קשה לדעת איך יגיבו השניים, אם אומנם יזום השר מדיניות חדשה, אך זאת דעתם ברגע זה. אולמרט אמר להעולם הזה שהסירוב הוא "כירסום חמור בשורשי הקונסנזוס", ואילו בן-אלישר היה הזריז מאד, דיבר על "בדיקה קפדנית" של הנושא, אבל הביע את דעתו שמדובר בעיקר בסוגיה פוליטית-מוסרית.

חקיקה טיפשית

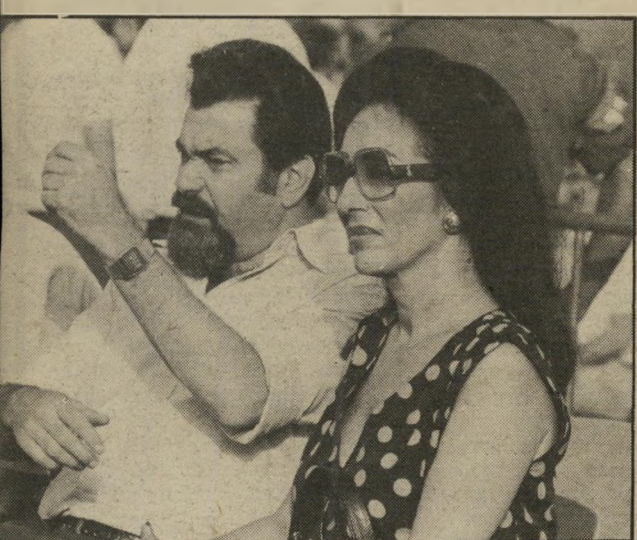
ברבים דומים אמר להעולם הזה גם ישראל גלילי. הוא הוקיע את הסרבנות, אך טען שהתופעה היא "שולית", והמליץ על טיפול בה באמצעים חינוכיים. בשלב זה אין גלילי תומך במדיניות-עונשין חדשה. ח"כ משה שחל, ראש סיעת המערך

זכאי (משמאל): "הליכוד רוצה להסיח את הדעת מהכישלון!"

מר גלית: שדולה להחמרת העונשים

בן-אלישר: דאגה מירידת המוטיבציה

ח"כ אברהם כץ-עוז, איש קיבוץ נחל-עוז וחבר ועדת הביטחון של התק"מ, הבחיש נמרצות את הידיעות על ירידת המוטיבציה בקיבוצים. הוא טען שזוהי תופעה ישנה. העיקר, אומר זכאי, הוא לא להניח לליכוד להסיח את הדעת מכישלונם המחפיר בלבנון. הליכוד רוצה למקד את תשומת-הלב הציבורית בנושא ההתנכרות בקיבוצים (שהיא עדיין מעל ומעבר לכל מיגזר אחר) או הסרבנות, כדי שהעם לא יסיק את המסקנות הבלתי-נמנעות מהשבר המוחלט של מדיניותו הביטחונית. הרמטכ"ל-לשעבר, ח"כ מוטה גור, טען שלא שמע כלל על מגמות ארנס

ארנס נחוש בהחלטתו להחמיר בעונשים, במערך אין נטייה לשיתוף פעולה והניצים בקיבוצים ובמושבים מפעילים לחץ למדיניות חדשה.

טען ש-83 אחוז מהקיבוצניקים עדיין מתנדבים ליחידות קרי ביזת, ושהם עדיין נוהרים ל"קצונה", לטייס וליוחידות ניב חרות.

להחמיר בעונשים, וסירב להגיב על עניין זה. עם זאת, גם הוא, כמהלך השיחה עם העולם הזה, רמו שלדעתו עלולה ענישה חמורה להחרף את הנושא, שיש לו היבטים חינוכיים חשובים.

שורשי

הקונסנזוס

חקיקה חדשה תהיה מעשה "טיפשי". גם כץ-עוז תומך בהתי מודרות חינוכיות עם הסרבנות, שהוא מתנגד לה. עם זאת אין הוא תומך גם בשיתוף-פעולה עם הליכוד במישור ההצטרף בנושא זה. גם כץ-עוז סבור, כפי שאמר להעולם הזה, שהליכוד מבקש לעשות הון פוליטי מהנושא, כדי להתחמק מאחריותו לאסונות שהוא המיט בחורשים האחרונים על המדינה.

אנשי משרד-הביטחון טוענים שארנס נחוש בהחלטתו להחמיר בעונשים, וגם שברצונו להשיג הסכמה מראש של המערך לכל צעד שינקט. תחקיר העולם הזה מעלה, שהוא ינסה, בשלב הראשון, להשיג הסכמה פוליטית-הצהרתית נגד הסרבנות, אולי באמצעות החלטה בכנסת, שתהיה משותפת לקונסנזוס הציבורי. ההחמרה השיטתית בעוני שים תבוא אחרי פעולת הריי בוך הזאת.

במערך אין נטייה אפריורי לשתף פעולה בנושא הזה, ולכן מתארגנים הניצים בקיבוצים ובמושבים כדי להפעיל לחץ פנימי למדיניות חדשה. בדינמיקה המאפיינת את המציאות הפוליטית בישראל יתכן מאוד ששר-הביטחון, משה ארנס, ישיג את כל מבוקשו, למרות המיכשולים הגבוהים המצפים לו, לפחות לפי שעה.

חיים ברעם

גור: לא שמע

